Пише: Милан Благојевић
уторак, 02 јун 2020 12:14

Одлука Уставног суда БиХ у предмету број АП-2004/18 донесена на седници тог суда одржаној 20.5.2020. године, која се тиче огромног земљишног простора у власништву Републике Српске, поново је, као и неке раније одлуке тог суда о сличним питањима, изазвала буру негодовања у Републици Српској. Српски члан Председништва БиХ, господин Милорад Додик, имао је посебан коментар тим поводом, назвавши Уставни суд БиХ „криминалном организацијом“. Није моје да као судија коментаришем ову изјаву нити наведену одлуку Уставног суда БиХ, јер је поступак у том предмету још у току.

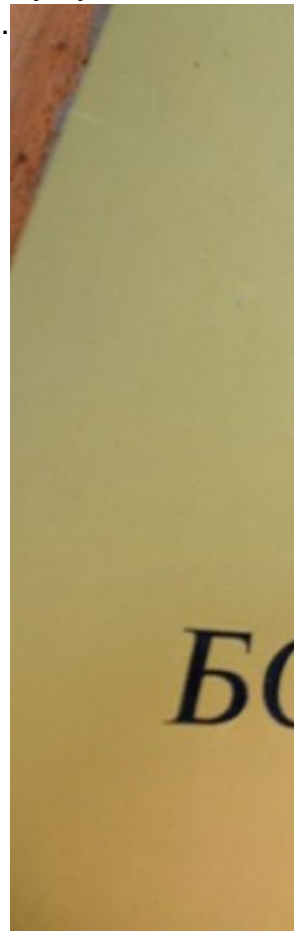

Уместо тога, хоћу да укажем нашој јавности на нешто о чему се упорно ћути скоро две деценије. О чему је реч? Сада већ далеке 2001. године Председништво БиХ је ратификовало Споразум о питањима сукцесије бивше СФРЈ, који је закључен у Бечу 29.6.2001. године. Чињеница је да је у Прилогу А тог споразума (члан 2), који се односи на покретну и непокретну имовину СФРЈ, уговорено да се непокретна државна имовина која се налазила на територији СФРЈ преноси држави сукцесору на чијој се територији та имовина налази. Из овога многи у БиХ закључују, напречац, да то значи како је сва непокретна имовина СФРЈ која се налазила у БиХ имовина БиХ.

Међутим, такво закључивање је лишено ваљаног правног основа, јер је редукционистичко и несистематско и управо у томе је суштинска ствар на коју желим да у најкраћем укажем овим текстом. Наведено закључивање, присутно у БиХ, је редукционизам у тумачењу једног међународног уговора, услед чега је и несистематско,

јер се члан 2. Прилога А мора довести у везу са чланом 6. тог истог прилога, имајући у виду да је чланом 6 дословно уговорено: "Држави сукцесору на чијој се територији налази непокретна и материјална покретна имовина, за потребе овог Прилога остаје да одлучи да ли таква имовина представља државну имовину СФРЈ у складу са међународним правом“.

Свака држава сукцесор бивше СФРЈ тек треба да одлучи да ли предметна имовина представља државну имовину СФРЈ или не

Цитирана одредба је од пресудне важности за правилно поимање и решавање овог питања, а нарочито је важна за интересе Републике Српске у којој се о тој одредби мало, боље рећи никако не говори нашој јавности.

Важност цитиране одредбе је у најмању руку двострука. Прво, она значи да свака држава сукцесор бивше СФРЈ тек треба да одлучи да ли предметна имовина представља државну имовину СФРЈ или не. О овом питању одлука не значи одлуку суда: Уместо тога, такво питање се може уредити искључиво законом донетим од стране надлежног парламента, а у случају БиХ то је њена Парламентарна скупштина, која то ни до данас није учинила.

Пише: Милан Благојевић
уторак, 02 јун 2020 12:14

Без таквог закона ниједан суд, па ни Уставни суд БиХ, нема право да одлучује о томе да ли је нешто било или није било државна имовина СФРЈ, јер је претходно законско уређивање, као искључиви законски резерват и обавеза по међународном уговору, својеврсни conditio sine qua non за одлучивање било ког суда

С обзиром да од свих држава насталих распадом СФРЈ, једино БиХ има сложено (федерално-конфедерално) државно уређење, то значи да у доношењу тог закона Република Српска има уставне механизме да кроз парламентарну процедуру путем својих представника заштити своје виталне интересе у вези са овим проблемом.

Без таквог закона ниједан суд, па ни Уставни суд БиХ, нема право да одлучује о томе да ли је нешто било или није било државна имовина СФРЈ, јер је претходно законско уређивање, као искључиви законски резерват и обавеза по међународном уговору, својеврсни conditio sine qua non за одлучивање било ког суда.

Из свега претходно реченог на крају текста могу се извести два правна закључка, као једино исправна. Први закључак је да све док се не донесе такав закон ниједан суд нема право да арбитрира о овоме. Други закључак је да до доношења тог закона сва непокретна имовина о којој је реч, а која се налази на територији Републике Српске, остаје искључиво њена имовина. Такав закључак несумњиво произлази не само из претходно изнете аргументације, већ и из одредбе Устава БиХ, према којој све што тим уставом није дато у надлежност БиХ припада ентитетима, као и чињенице да ниједном одредбом Устава БиХ није прописано право БиХ на било који дио имовине који се налази на територији Републике Српске или Федерације БиХ.

Аутор је судија Окружног суда у Бањалуци

(nezavisne.com)